

En algun punt de les muntanyes d'Ararat - Jordi Mata

Allunyat dels primers plans mediàtics i dels cercles de poder literari, Jordi Mata (Barcelona, 1966) ha sabut construir una obra irregular però de qualitat ascendent. Ha cultivat el relat curt, la poesia, el teatre i ha publicat unes quantes novel·les, amb alguna de les quals ha obtingut premis com el Sant Jordi, el Joanot Martorell o el Néstor Luján. *En algun punt de les muntanyes d'Ararat* és una novel·la amb estructura de bestseller, és a dir, construït amb la voluntat artesanal de produir un plaer fàcil al lector.

Jordi Mata acata al mil·límetre les convencions del gènere. Tria un espai conegut de tothom com és la ciutat de Nova York, un fenomen d'actualitat com és la teledeixalla, i hi afegeix un referent mític, en aquest cas l'arca de Noè. A partir d'aquestes premisses, munta el llibre en escenes paral·leles que posen en contacte una dotzena de personatges que no són tan originals que molestin el lector, ni tan coneguts que l'avorreixin: un policia escèptic, un telepredicador megalòman, un alpinista en decadència, una periodista ambiciosa, un *capo* de la vella escola, una jove productora de televisió, un delinqüent de baixa estofa...

L'autor situa aquests personatges en entorns convinents, els enfronta en diàlegs versemblants, s'hi introdueix servint-se de l'estil indirecte lliure i els fa evolucionar en direcció al desenllaç irrevocable. Jordi Mata se'ns mostra com un narrador camaleònic, capaç de construir el discurs d'un cínic, la narració d'un homicidi, la descripció d'una *dark room* als molls de Manhattan o el monòleg d'un mafiós cruel i respectable. Cada lector hi pot trobar el que desitgi: una novel·la *conspiranoide* escrita amb ritme trepidant, una lúcida denúncia de la corrupció, una certa concepció del poder o una contribució al gènere. A diferència dels personatges de la novel·la negra clàssica, que seguien una pista falsa fins a trobar la bona, el tinent Smetatine segueix la pista bona fins que es rendeix per falta d'evidències i per excés de pressions.

Salta a la vista que en aquest llibre l'autor no practica la literatura experimental. És imaginatiu però contingut, documentat sense embafar i considerat amb el lector, al qual regala aportacions pròpies, com ara dues aparicions del personatge més literari del món. Amb aquesta novel·la ambiciosa i ben travada, Jordi Mata aposta per una literatura de consum internacional (no hi ha ni un sol referent ibèric en tot el llibre), fàcilment traduïble i

reconvertible en guió cinematogràfic. *En algun punt de les muntanyes d'Ararat* pot servir per mesurar el grau de normalitat de la cultura catalana. Si Jordi Mata no esdevé un autor visible, si el llibre no s'enfila a les llistes d'èxits, és que alguna cosa no funciona.